



# NORGES HØYESTERETT

Den 17. april 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matheson, Høgetveit Berg og Hellerslia i

**HR-2024-729-U, (sak nr. 24-037972SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:**

A

B

mot

C

D

(advokat Thorvald Ornell Myhre)

avsagt slik

## K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder videre anke over kjennelse om dommerhabilitet.
- (2) Ved henvendelse 15. mai 2023 reiste A og B fire skiftetvister mot C og D for Hordaland tingrett. Behandlingen av skiftetvistene ble fordelt til tingrettsdommer Jarle Ringheim.
- (3) Under saksforberedelsen for tingretten fremsatte A og B habilitetsinnsigelse mot dommer Ringheim.
- (4) Hordaland tingrett avsa 1. november 2023 kjennelse med slik slutning:

«Tingrettsdommer Jarle Ringheim skal ikke vike sete ved behandlingen av skiftetvister i sak 23-125579TVI-THOD.»
- (5) Rettsmøte for delvis muntlig behandling av skiftetvistene ble avholdt 2. november 2023.
- (6) 30. november 2023 innga A og B anke over Hordaland tingrettens kjennelse 1. november 2023. Det ble i anken også krevd at lagmannsretten skulle prøve habiliteten til bostyrerne.
- (7) Gulating lagmannsrett avsa 9. januar 2024 kjennelse med slik slutning:
  - «1. Anken over tingrettens kjennelse forkastes.
  2. Anken avvises for så vidt gjelder krav om prøving av bostyrernes habilitet.

3. I sakskostnader for lagmannsretten betaler A og B, en for begge og begge for en, til D og C i fellesskap 6 250 – sekstusentohundreogfemti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.»

- (8) A og B har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Anken gjelder bevisbedømmelsen, rettsanvendelsen og saksbehandlingen. De anfører blant annet at tingrettsdommer Ringheim var inhabil, og at lagmannsrettens kjennelse må oppheves.
- (9) C og D har inngitt tilsvaer. De anfører at lagmannsrettens kjennelse er korrekt.
- (10) Høyesteretts ankeutvalg bemerker at saken gjelder en videre anke over kjennelse, og at utvalgets kompetanse er begrenset etter tvisteloven § 30-6.
- (11) Domstolene skal av eget tiltak påse at prosessforutsetningene er oppfylt. Det følger av tvisteloven § 29-2 andre ledd at avgjørelser om saksbehandlingen ikke kan ankes etter at den underliggende saken er avgjort. I tredje ledd første punktum heter det dessuten:
- «I saker som behandles muntlig, inntreer begrensningen i ankeretten etter annet ledd når rettsmøte for sluttbehandling innledes.»
- (12) Tingretten avholdt 2. november 2023 muntlige forhandlinger i skiftetvistene. Begrensningene i ankeretten etter tredje ledd var derfor inntrådt da tingrettens avgjørelse av habilitetsspørsmålet ble anket til lagmannsretten 30. november 2023. Ettersom vilkårene for å anke tingrettens kjennelse ikke lenger var til stede da ankeerklæringen kom inn til lagmannsretten, skulle lagmannsretten avvist anken, se Skoghøy, Tvisteløsning (4. utgave) side 259.
- (13) Lagmannsrettens kjennelse, slutningens punkt 1, må etter dette oppheves, jf. tvisteloven § 30-3, jf. § 29-23 tredje ledd første punktum, jf. § 29-21 andre ledd bokstav a, jf. § 29-20 andre ledd annet punktum. Videre må anken over tingrettens kjennelse avvises fra domstolene.
- (14) Når det gjelder slutningen punkt 2, forkastes anken over lagmannsrettens avgjørelse. Utvalget finner det klart at anken som gjelder denne delen av kjennelsen ikke kan føre frem, jf. tvisteloven § 30-9 andre ledd.
- (15) For ordens skyld nevnes at avvisning av ankesaken ikke er til hinder for at habilitetsinnsigelsen opprettholdes som ankegrunn i anken over dommen – det er nettopp denne adgangen som er bakgrunnen for at anken over kjennelsen skulle vært avvist.
- (16) Ettersom anken er delvis avvist, delvis forkastet skal ankemotpartene C og D anses å ha vunnet saken, jf. tvisteloven § 20-2 andre ledd. Etter hovedregelen i § 20-2 første ledd har de da krav på erstatning for sine sakskostnader for lagmannsretten og Høyesterett, jf. Rt-2014-255 avsnitt 16. Kravet er på til sammen 12 500 kroner. Utvalget legger dette til grunn, jf. § 20-5.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

## S L U T N I N G

1. Lagmannsrettens kjennelse, slutningens punkt 1 og 3, oppheves.
2. Anken over tingrettens kjennelse avvises fra domstolene.
3. Anken over punkt 2 i slutningen i lagmannsrettens kjennelse forkastes.
4. I sakskostnader for lagmannsretten og Høyesterett betaler A og B – én for begge og begge for én – til C og D i fellesskap 12 500 – tolv tusen fem hundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Borgar Høgetveit Berg  
(sign.)

Wilhelm Matheson  
(sign.)

Thom Arne Hellerslia  
(sign.)